

Βρυξέλλες, 1 Ιουνίου 2017
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2015/0287 (COD)

9901/17
ADD 1

JUSTCIV 137
CONSOM 246
DIGIT 157
AUDIO 84
DAPIX 224
DATAPROTECT 111
CULT 83
CODEC 968

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9641/17 + ADD 1

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 15251/15

Θέμα: Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (πρώτη ανάγνωση)
- Γενική προσέγγιση

Στο Παράρτημα επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες το κείμενο των άρθρων και μερικών αιτιολογικών παραγράφων της ανωτέρω πρότασης, που προτάθηκε από την Προεδρία ως συμβιβαστικό κείμενο με σκοπό την έγκριση γενικής προσέγγισης στη σύνοδο του Συμβουλίου (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) στις 8 και 9 Ιουνίου 2017.

Οι αλλαγές σε σχέση με το κείμενο της πρότασης της Επιτροπής επισημαίνονται με **μαύρα στοιχεία** ή με παρενθέσεις (...) για τις διαγραφές κειμένου. Στις υποσημειώσεις χρησιμοποιούνται επίσης **μαύρα στοιχεία** για να τονίσουν τις λέξεις κλειδιά.

Στις υποσημειώσεις του κειμένου χρησιμοποιούνται οι εξής συντομογραφίες:

- **«ΟΔΚ»:** Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

- **«ΓΚΠΔ»:** Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων)

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και συγχρόνως να παράσχει ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών¹, με την θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες απαιτήσεις που αφορούν τις συμβάσεις μεταξύ των προμηθευτών και των καταναλωτών:

- για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας (...), ειδικότερα κανόνες σχετικά με
- τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας προς τους όρους της σύμβασης,
- την επανόρθωση σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης ή **αδυναμίας προμήθειας** και τους λεπτομερείς κανόνες για την άσκηση της εν λόγω επανόρθωσης, καθώς και
- **την τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και την καταγγελία μακροπρόθεσμων συμβάσεων.**

---

¹ Στις αιτιολογικές παραγράφους [αιτιολογικές παράγραφοι (3) ως (7)] θα πρέπει να περιληφθούν τα πρόσθετα στοιχεία των στόχων της οδηγίας, όπως αναφέρονται στο σημείο 1 των «πολιτικών κατευθύνσεων» του Ιουνίου 2016 (έγγρ. 9768/16), δηλαδή αυξημένη ασφάλεια δικαίου, μείωση του κόστους των συναλλαγών, ώστε να είναι ευκολότερο για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), να πωλούν σε όλη την ΕΕ, ενίσχυση της εμπιστοσύνης των ευρωπαϊκών καταναλωτών οσάκις προβαίνουν σε διασυνοριακές αγορές.

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «ψηφιακό περιεχόμενο»: τα δεδομένα τα οποία παράγονται και παρέχονται σε ψηφιακή μορφή, για παράδειγμα **αρχεία** βίντεο, **αρχεία** ήχου, εφαρμογές, ψηφιακά παιχνίδια και κάθε άλλο λογισμικό,²

1α. «ψηφιακή υπηρεσία»:

α) υπηρεσία που επιτρέπει **στον καταναλωτή** τη δημιουργία, την επεξεργασία ή την αποθήκευση δεδομένων σε ψηφιακή μορφή ή **την πρόσβαση σε τέτοια δεδομένα (...)** ή

β) υπηρεσία που επιτρέπει **την ανταλλαγή** δεδομένων σε ψηφιακή μορφή, **που έχουν αναφορτωθεί ή δημιουργηθεί από τον καταναλωτή και άλλους χρήστες της υπηρεσίας αυτής, ή** κάθε άλλη αλληλεπίδραση με τα δεδομένα αυτά.³

---

² Στις αιτιολογικές παραγράφους θα πρέπει να αναφερθούν παραδείγματα ψηφιακού περιεχομένου (κινηματογραφικές ταινίες, μουσικά αρχεία, παιχνίδια, ηλεκτρονικά βιβλία ή άλλες ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις, που μπορούν είτε να καταφορτώνονται ή να μεταδίδονται με συνεχή ροή μέσω διαδικτύου) π.χ. ως εξής:

«Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να αντιμετωπίζει προβλήματα που αφορούν διάφορες κατηγορίες ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών και την προμήθειά τους. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και να διαφυλαχθεί ο διαχρονικός χαρακτήρας της έννοιας του ψηφιακού περιεχομένου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει, μεταξύ άλλων, κινηματογραφικές ταινίες, μουσικά αρχεία, παιχνίδια, ηλεκτρονικά βιβλία ή άλλες ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις, καθώς και ψηφιακές υπηρεσίες που επιτρέπουν τη δημιουργία, την επεξεργασία ή την αποθήκευση δεδομένων συμπεριλαμβανομένου λογισμικού ως υπηρεσίας όπως ανταλλαγή αρχείων βίντεο και ήχου και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας αρχείων, επεξεργασία κειμένων ή παιχνίδια που παρέχονται σε περιβάλλον υπολογιστικού νέφους και μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Παρότι υπάρχουν πολυάριθμοι τρόποι για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου, όπως η μετάδοση σε υλικό μέσο, η καταφόρτωση από τους καταναλωτές στις συσκευές τους, η μετάδοση σε συνεχή ροή στο διαδίκτυο, η παροχή πρόσβασης σε δυνατότητες αποθήκευσης ψηφιακού περιεχομένου ή η πρόσβαση στη χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε κάθε ψηφιακό περιεχόμενο και κάθε ψηφιακή υπηρεσία ανεξαρτήτως του μέσου που χρησιμοποιείται για τη μετάδοση ή την παροχή πρόσβασης σε αυτά. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ισχύει για την παροχή πρόσβασης στο διαδίκτυο.»

³ Στις αιτιολογικές παραγράφους θα πρέπει επίσης να αναφερθούν **παραδείγματα «ψηφιακών υπηρεσιών»:** λογισμικό ως υπηρεσίας όπως επεξεργασία κειμένου, επεξεργασία αρχείων βίντεο και ήχου, παιχνίδια και κάθε άλλο λογισμικό που προσφέρεται σε περιβάλλον υπολογιστικού νέφους, ανταλλαγή και άλλες υπηρεσίες φιλοξενίας αρχείων (βλ. προτεινόμενη διατύπωση αιτιολογικής παραγράφου στην προηγούμενη υποσημείωση).

2. «ενσωμάτωση»: η διασύνδεση και η ένταξη του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας στα συστατικά μέρη του ψηφιακού περιβάλλοντος του καταναλωτή, ούτως ώστε το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τα κριτήρια συμμόρφωσης όπως προβλέπεται στην παρούσα οδηγία (...).
3. «προμηθευτής»⁴: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το αν διέπεται από το ιδιωτικό ή το δημόσιο δίκαιο⁵, το οποίο, **όσον αφορά συμβάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία**, ενεργεί (...) για σκοπούς που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.
4. «καταναλωτής»⁶: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο, **όσον αφορά** συμβάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.⁷
5. (...) ⁸

---

⁴ Προτείνεται να διευκρινιστεί στις αιτιολογικές παραγράφους ότι

- **οι πλατφόρμες** μπορούν να είναι προμηθευτές στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας εάν ενεργούν για σκοπούς που αφορούν τη δική τους επιχειρηματική δραστηριότητα ως οι άμεσοι αντισυμβαλλόμενοι του καταναλωτή για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας·
- Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε πλατφόρμες οι οποίες δεν πληρούν τις απαιτήσεις για να χαρακτηριστούν «προμηθευτές» σύμφωνα με τον ορισμό της παρούσας οδηγίας·
- Τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν τις αξιώσεις αποζημίωσης του καταναλωτή έναντι τρίτων εκτός του προμηθευτή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, όπως οι **προγραμματιστές**, που δεν είναι (ταυτόχρονα) και προμηθευτές.

⁵ Όσον αφορά δημόσιες οντότητες που παρέχουν πρόσβαση σε δημόσια δεδομένα, βλ. την προτεινόμενη εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής στο σημείο ζ) του άρθρου 3 παράγραφος 5.

⁶ Θα πρέπει να διευκρινιστεί στις αιτιολογικές παραγράφους ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε «**συμβάσεις διττού σκοπού**», όπου η σύμβαση συνάπτεται για σκοπούς ευρισκόμενους εν μέρει εντός και εν μέρει εκτός των εμπορικών δραστηριοτήτων του προσώπου, η δε εμπορική σκοπιμότητα είναι τόσο περιορισμένη ώστε να μην έχει εξέχουσα θέση στο γενικό πλαίσιο της σύμβασης (διατύπωση που εμπνέεται από την αιτιολογική σκέψη (17) της ΟΔΚ).

⁷ Προτείνεται να προστεθεί διευκρίνιση (όπως αυτή που περιλαμβάνεται στην τρίτη πρόταση της αιτιολογικής παραγράφου (13) της ΟΔΚ) στις αιτιολογικές παραγράφους της παρούσας οδηγίας, ώστε να καταστεί σαφές ότι τα κράτη μέλη παραμένουν αρμόδια για να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα που δεν είναι καταναλωτές κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, όπως **μη κυβερνητικές οργανώσεις, νεοφυείς ή μικρομεσαίες επιχειρήσεις**.

⁸ Βλ. υποσημείωση σχετικά με το άρθρο 14.

6. «τίμημα»: χρηματικό ποσό ή ψηφιακή αναπαράσταση αξίας συμπεριλαμβανομένου εικονικού νομίσματος⁹ που οφείλεται ως αντάλλαγμα για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας·
- 6α. «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»: τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679¹⁰.
7. (...) (διαγραφή του ορισμού της «σύμβασης»)
8. «ψηφιακό περιβάλλον»: υλισμικό, λογισμικό και κάθε σύνδεση δικτύου (...) που χρησιμοποιείται από τον καταναλωτή για να έχει πρόσβαση σε ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία ή για να χρησιμοποιήσει ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία·
9. «συμβατότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργεί επιτυχώς με τυπικό περιβάλλον υλισμικού και λογισμικού·
- 9α. «λειτουργικότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να εκτελεί τις λειτουργίες του, έχοντας υπόψη τον σκοπό του·
- 9β. «διαλειτουργικότητα»: η ικανότητα του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας να λειτουργεί επιτυχώς με ψηφιακό περιβάλλον διαφορετικό από εκείνο για το οποίο παρασχέθηκε από τον προμηθευτή·
10. (...) ¹¹

---

⁹ Στις αιτιολογικές παραγράφους θα μπορούσε να διευκρινίζεται ότι **τα εικονικά νομίσματα, εφόσον αναγνωρίζονται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, δεν έχουν άλλον σκοπό πλην της λειτουργίας ως μέσα πληρωμής. Ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να θεωρούνται ως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, αλλά ως «τίμημα».** Θα μπορούσε εξάλλου να διευκρινιστεί στις αιτιολογικές παραγράφους ότι η «ψηφιακή αναπαράσταση αξίας» περιλαμβάνει επίσης **ηλεκτρονικά δελτία ή κουπόνια.**

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων).

¹¹ Υπό το φως της αναθεωρημένης διατύπωσης του άρθρου 5, ο ορισμός της «προμήθειας» θεωρήθηκε περιττός και, ως εκ τούτου, διεγράφη.

11. «σταθερό μέσο»¹²: κάθε μέσο που επιτρέπει στον καταναλωτή ή στον προμηθευτή να αποθηκεύει πληροφορίες που απευθύνονται προσωπικά σε αυτόν κατά τρόπο προσπελάσιμο για μελλοντική πρόσβαση επί χρονικό διάστημα επαρκές για τους σκοπούς που εξυπηρετούν οι πληροφορίες και το οποίο επιτρέπει την ακριβή αναπαραγωγή των αποθηκευμένων πληροφοριών¹³.
12. «ενσωματωμένο ψηφιακό περιεχόμενο»: ψηφιακό περιεχόμενο που υπάρχει σε ένα αγαθό και του οποίου η απουσία θα καθιστούσε το αγαθό μη λειτουργικό ή μη ικανό να εκτελέσει τις βασικές του λειτουργίες, ανεξαρτήτως εάν το εν λόγω ψηφιακό περιεχόμενο ήταν προεγκατεστημένο κατά τη χρονική στιγμή σύναψης της σύμβασης που αφορά το αγαθό ή εγκαταστάθηκε στη συνέχεια σύμφωνα με την εν λόγω σύμβαση.¹⁴

---

¹² Στις αιτιολογικές παραγράφους θα πρέπει να περιληφθεί διευκρίνιση κατά το πρότυπο της αιτιολογικής παραγράφου 23 της ΟΔΚ:

«Τα σταθερά μέσα θα πρέπει να επιτρέπουν στον καταναλωτή να αποθηκεύει τις πληροφορίες για όσο διάστημα του είναι απαραίτητο προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντά του που απορρέουν από τη σχέση του με τον προμηθευτή. Τέτοια μέσα θα πρέπει να είναι ειδικότερα το χαρτί, τα κλειδιά USB, τα CD-ROM, τα DVD, οι κάρτες μνήμης ή οι σκληροί δίσκοι υπολογιστών, όπως και τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.»

¹³ Σημείωση για τους μεταφραστές: ο ορισμός του «σταθερού μέσου» αντιστοιχεί στον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 10) της ΟΔΚ.

¹⁴ Ο ορισμός του άρθρου 2 παράγραφος 12 θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Είναι αναγκαίο να διευκρινιστούν οι κανόνες που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις στις οποίες το ψηφιακό περιεχόμενο είναι ενσωματωμένο σε αγαθά. Για τον σκοπό αυτόν, το κριτήριο διάκρισης θα πρέπει να είναι η λειτουργία του ψηφιακού περιεχομένου ως αναπόσπαστου μέρους του αγαθού. Το ψηφιακό περιεχόμενο πρέπει να θεωρείται ως αναπόσπαστο μέρος ενός αγαθού όταν η απουσία του ψηφιακού περιεχομένου θα καθιστούσε το αγαθό μη λειτουργικό ή μη ικανό να εκτελέσει τις βασικές του λειτουργίες.

Ως εκ τούτου, οι κανόνες που εφαρμόζονται στα αγαθά θα πρέπει να καθορίζουν τα μέτρα επανόρθωσης για τους καταναλωτές, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των αγαθών με ενσωματωμένο ψηφιακό περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένου του ενσωματωμένου λογισμικού.

Ωστόσο, όταν η απουσία του ψηφιακού περιεχομένου δεν καθιστά το αγαθό μη λειτουργικό ή δεν επηρεάζει την εκτέλεση των βασικών λειτουργιών του αγαθού, το ψηφιακό περιεχόμενο δεν θα πρέπει να θεωρείται ενσωματωμένο στο αγαθό κατά τον ορισμό της παρούσας οδηγίας. Ως εκ τούτου, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αυτό το ψηφιακό περιεχόμενο. Εφόσον το ψηφιακό περιεχόμενο που υπάρχει σε ένα αγαθό δεν θεωρείται ως ενσωματωμένο στο αγαθό κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, αλλά παρέχεται στον καταναλωτή υπό την ίδια σύμβαση με το αγαθό, πρέπει να εφαρμόζονται οι κανόνες της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις συνδυαστικές συμβάσεις.»

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται σε κάθε σύμβαση με την οποία ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία στον καταναλωτή (...).

Δεν εφαρμόζεται (...) για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας για την οποία ο καταναλωτής δεν καταβάλλει ή δεν αναλαμβάνει να καταβάλει τίμημα και δεν παρέχει ή δεν αναλαμβάνει να παράσχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή.¹⁵

Δεν εφαρμόζεται επίσης όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται επεξεργασία αποκλειστικά από τον προμηθευτή για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή προκειμένου ο προμηθευτής να συμμορφωθεί με νομικές απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται, και ο προμηθευτής δεν επεξεργάζεται άλλως τα δεδομένα αυτά.

---

¹⁵ Μια διευκρίνιση θα προστεθεί στις αιτιολογικές παραγράφους ως εξής:

«Στην ψηφιακή οικονομία, το ψηφιακό περιεχόμενο συχνά παρέχεται χωρίς καταβολή τιμήματος και οι προμηθευτές χρησιμοποιούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του καταναλωτή στα οποία έχουν πρόσβαση στο πλαίσιο της προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Τα ειδικά αυτά επιχειρηματικά μοντέλα εφαρμόζονται με διάφορες μορφές σε σημαντικό μέρος της αγοράς. Θα πρέπει να διασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συμβάσεις με τις οποίες ο προμηθευτής προμηθεύει ή αναλαμβάνει την υποχρέωση να προμηθεύσει ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία στον καταναλωτή. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν εάν πληρούνται οι απαιτήσεις για την ύπαρξη σύμβασης δυνάμει του εθνικού δικαίου. Η οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται όταν ο καταναλωτής δεν καταβάλλει ή δεν αναλαμβάνει να καταβάλει τίμημα και δεν παρέχει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον προμηθευτή. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου ο προμηθευτής συλλέγει μόνο μεταδεδομένα, τη διεύθυνση IP ή άλλες πληροφορίες που δημιουργούνται αυτόματα, όπως οι πληροφορίες που συλλέγονται και διαβιβάζονται με cookies, εκτός εάν αυτό θεωρείται σύμβαση δυνάμει του εθνικού δικαίου. Ομοίως, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε περιπτώσεις όπου ο καταναλωτής, χωρίς να έχει συνάψει σύμβαση με τον προμηθευτή, εκτίθεται σε διαφημιστικά μηνύματα με αποκλειστικό σκοπό την απόκτηση πρόσβασης στο ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τη δυνατότητα να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε τέτοιες περιπτώσεις ή να ρυθμίζουν με άλλους τρόπους τέτοιες περιπτώσεις που αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.»

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται **επίσης όταν (...)** το ψηφιακό **περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία** αναπτύσσεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του καταναλωτή.
3. Με εξαίρεση τα άρθρα 5 και 11, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται **επίσης**¹⁶ σε κάθε υλικό μέσο **το οποίο ενσωματώνει ψηφιακό περιεχόμενο κατά τρόπο ώστε το υλικό μέσο να χρησιμεύει αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά ψηφιακού περιεχομένου.**¹⁷
- 3α. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε ενσωματωμένο ψηφιακό περιεχόμενο.**
4. (...)
5. Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε¹⁸ συμβάσεις που αφορούν:
- α) **την παροχή υπηρεσιών** στις οποίες η ψηφιακή **μορφή** χρησιμοποιείται **από τον προμηθευτή μόνο για τη διαβίβαση των προϊόντων αυτών των υπηρεσιών στον καταναλωτή.**¹⁹

---

¹⁶ Η προσθήκη της λέξης «επίσης» έχει ως στόχο να διασαφηνίσει ότι η οδηγία εφαρμόζεται τόσο στον φορέα μεταφοράς όσο και στο ψηφιακό περιεχόμενο.

¹⁷ Θα διευκρινιστεί σε αιτιολογική παράγραφο ότι η παρούσα οδηγία δεν πρέπει να εμποδίζει την εφαρμογή άλλων ενωσιακών νομοθετικών πράξεων περί προστασίας των καταναλωτών, ιδίως την εφαρμογή του δικαιώματος υπαναχώρησης που προβλέπεται στην ΟΔΚ στην περίπτωση CD, DVD, κλειδιών USB ή παρόμοιων υλικών μέσων.

¹⁸ Θα μπορούσε να διευκρινιστεί ρητά στις αιτιολογικές παραγράφους ότι τα κράτη μέλη διατηρούν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν τους τομείς που εξαιρούνται βάσει του άρθρου 3 παράγραφος 5, με την εξής διατύπωση:

«Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν τη δυνατότητα να επεκτείνουν την εφαρμογή των κανόνων της παρούσας οδηγίας σε συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ή να ρυθμίζουν με άλλον τρόπο τέτοιου είδους συμβάσεις.»

¹⁹ Η εξαίρεση του στοιχείου α) θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Δεδομένου ότι η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών στον καταναλωτή, δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε συμβάσεις των οποίων το κύριο αντικείμενο είναι η παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών, όπως υπηρεσίες μετάφρασης, αρχιτεκτονικές υπηρεσίες ή άλλες υπηρεσίες παροχής επαγγελματικών συμβουλών οι οποίες εκτελούνται συνήθως προσωπικά από τον προμηθευτή, ανεξαρτήτως εάν χρησιμοποιούνται ψηφιακά μέσα από τον προμηθευτή για να παραχθεί το αποτέλεσμα της υπηρεσίας ή για να παραδοθεί στον καταναλωτή. Ομοίως, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε δημόσιες υπηρεσίες, όπως οι υπηρεσίες κοινωνικής ασφάλισης ή τα δημόσια μητρώα, όπου τα ψηφιακά μέσα χρησιμοποιούνται μόνο για τη διαβίβαση ή την κοινοποίηση της υπηρεσίας στον καταναλωτή. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε δημόσια έγγραφα και άλλες συμβολαιογραφικές πράξεις, ανεξαρτήτως εάν εκτελούνται, καταχωρίζονται, αναπαράγονται ή διαβιβάζονται με ψηφιακά μέσα.»

- β) τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως ορίζονται στην οδηγία 2002/21/ΕΚ.²⁰
- γ) την ιατρική περίθαλψη, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2011/24/ΕΕ.²²
- δ) τις υπηρεσίες τζόγου, δηλ. τις υπηρεσίες που συνίστανται σε τυχερά παιχνίδια στα οποία ο παίκτης στοιχηματίζει **χρηματική αξία**, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ενέχουν στοιχείο δεξιοότητας, όπως λαχειοφόρες αγορές, τζόγο σε καζίνα, παιχνίδια πόκερ και συναλλαγές που αφορούν στοιχήματα, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων ή άλλης τεχνολογίας για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας και κατόπιν ατομικού αιτήματος αποδέκτη υπηρεσίας.

---

²⁰ Η εξαίρεση του στοιχείου β) αντανακλά την επιλογή πολιτικής να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας οι παραδοσιακές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών (διαπροσωπικές υπηρεσίες επικοινωνίας βάσει αριθμού), αλλά να μπορούν οι καταναλωτές να επωφελούνται από τα μέτρα επανόρθωσης που προβλέπει η παρούσα οδηγία σε περιπτώσεις μη προμήθειας ή μη συμμόρφωσης για τις αποκαλούμενες επιφυείς υπηρεσίες επικοινωνιών (ΟΤΤ). Αυτό αντικατοπτρίζεται με την αναφορά στην οδηγία 2002/21/ΕΚ, που καλύπτει μόνο τους παραδοσιακούς φορείς εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών, αλλά δεν καλύπτει διαπροσωπικές επικοινωνίες μη εξαρτώμενες από αριθμό, όπως οι επιφυείς υπηρεσίες (ΟΤΤ).

²¹ Η εξαίρεση του στοιχείου β) θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Η αγορά επιγραμμικών υπηρεσιών που παρέχονται μέσω επιφυών υπηρεσιών επικοινωνίας και ανταλλαγής μηνυμάτων, δηλαδή διαπροσωπικών υπηρεσιών επικοινωνίας (ICS) που δεν εξαρτώνται από αριθμό και δεν χρησιμοποιούν παραδοσιακά δίκτυα επικοινωνίας, αλλά επιτρέπουν την επικοινωνία μεταξύ διεθνών IP στο διαδίκτυο, αναπτύσσεται ταχέως. Τα τελευταία έτη, η εμφάνιση νέων εφαρμογών και ψηφιακών υπηρεσιών (ΟΤΤ) που παρέχουν υπηρεσίες διαπροσωπικής επικοινωνίας μέσω του διαδικτύου έχει οδηγήσει περισσότερους καταναλωτές στη χρήση τέτοιων υπηρεσιών ως μέσων επικοινωνίας. Για τους λόγους αυτούς, είναι επιτακτικό να παρέχεται αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών σε σχέση με αυτές τις νέες υπηρεσίες. Τα μέτρα επανόρθωσης που προβλέπει η παρούσα οδηγία σε περιπτώσεις μη προμήθειας και μη συμμόρφωσης θα πρέπει, συνεπώς, να ισχύουν για τις επιφυείς υπηρεσίες.»

²² Η εξαίρεση του στοιχείου γ) θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται στην υγειονομική περίθαλψη, η οποία θα πρέπει επομένως να εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της. Στην οδηγία 2011/24/ΕΕ η υγειονομική περίθαλψη ορίζεται ως «υπηρεσίες υγείας που παρέχονται σε ασθενείς από επαγγελματίες της υγείας προκειμένου να εκτιμηθεί, να διατηρηθεί ή να αποκατασταθεί η κατάσταση της υγείας τους, συμπεριλαμβανομένης της συνταγογράφησης, της χορήγησης και της προμήθειας φαρμάκων και ιατροτεχνολογικών βοηθημάτων». Η εξαίρεση της «υγειονομικής περίθαλψης» από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα πρέπει, επομένως, να εφαρμόζεται και σε τυχόν ψηφιακό περιεχόμενο που συνιστά ιατροτεχνολογικό προϊόν, όπως ορίζεται από τις οδηγίες 93/42/ΕΟΚ, 90/385/ΕΟΚ ή 98/79/ΕΚ, εφόσον το εν λόγω ιατροτεχνολογικό προϊόν συνταγογραφείται ή παρέχεται από επαγγελματία του τομέα της υγείας, όπως ορίζεται στην οδηγία 2011/24/ΕΕ. Ωστόσο, τα μέτρα επανόρθωσης της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να ισχύουν για κάθε ιατροτεχνολογικό προϊόν, όπως οι εφαρμογές υγείας (HealthApps), που ο καταναλωτής προμηθεύεται από την ελεύθερη αγορά χωρίς να συνταγογραφούνται ή να παρέχονται από επαγγελματία του τομέα της υγείας.»

- ε) τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2002/65/ΕΚ.²³
- στ) την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου όταν το ψηφιακό περιεχόμενο διατίθεται στο ευρύ κοινό με άλλον τρόπο εκτός από τη μετάδοση σήματος, ως μέρος παράστασης ή εκδήλωσης, όπως οι ψηφιακές κινηματογραφικές προβολές.²⁴
- ζ) το ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται σύμφωνα με την οδηγία 2003/98/ΕΚ²⁵ από φορείς του δημόσιου τομέα των κρατών μελών.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3α, όταν σε μία μόνη σύμβαση μεταξύ του ίδιου προμηθευτή και του ίδιου καταναλωτή περιλαμβάνεται δέσμη στοιχείων προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας και στοιχείων παροχής άλλων υπηρεσιών ή αγαθών, η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται μόνον στα στοιχεία της σύμβασης που αφορούν το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία. Το άρθρο 16 δεν εφαρμόζεται όταν η δέσμη περιλαμβάνει στοιχεία υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας που ρυθμίζονται από την οδηγία 2002/21/ΕΚ.

²³ Η εξαίρεση του στοιχείου ε) θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Η υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες περιέχει πολλούς κανόνες για την προστασία των καταναλωτών. Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες όπως ορίζονται από τη νομοθεσία στον εν λόγω τομέα, και ειδικότερα από την οδηγία 2002/65/ΕΚ, καλύπτουν επίσης ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακές υπηρεσίες που συνδέονται με ή που παρέχουν πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και, ως εκ τούτου, υπόκεινται στην προστασία της ενωσιακής νομοθεσίας για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες. Οι συμβάσεις που αφορούν ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακές υπηρεσίες που συνιστούν χρηματοπιστωτική υπηρεσία θα πρέπει, συνεπώς, να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.»

²⁴ Η εξαίρεση του στοιχείου στ) θα μπορούσε να επεξηγηθεί περαιτέρω στις αιτιολογικές παραγράφους με την εξής διατύπωση:

«Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται στο ψηφιακό περιεχόμενο που παρέχεται σε ένα ευρύτερο κοινό με τρόπους πλην της μετάδοσης σήματος, όπως οι υπηρεσίες ψηφιακής τηλεόρασης, ως μέρος καλλιτεχνικής ή άλλης εκδήλωσης, όπως κινηματογραφική προβολή ή οπτικοακουστική θεατρική παράσταση.»

²⁵ Οδηγία 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2013/37/ΕΕ).

Οι συνέπειες που ενδέχεται να έχει η καταγγελία του στοιχείου που αφορά το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία μιας συνδυαστικής σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία επί των λοιπών στοιχείων της συνδυαστικής σύμβασης διέπονται από το εθνικό δίκαιο.²⁶

7. Εάν οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας οδηγίας έρχεται σε σύγκρουση με διάταξη άλλης πράξης της Ένωσης που διέπει ειδικό τομέα ή αντικείμενο, η διάταξη της άλλης πράξης της Ένωσης υπερισχύει έναντι των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

---

²⁶ Περαιτέρω διευκρινίσεις θα μπορούσαν να δοθούν σε αιτιολογική παράγραφο ως εξής:

«Το ψηφιακό περιεχόμενο ή οι ψηφιακές υπηρεσίες συχνά συνδυάζονται με την παροχή αγαθών ή άλλων υπηρεσιών και προσφέρονται στον καταναλωτή στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης σε μια δέσμη που περιλαμβάνει διάφορα στοιχεία, όπως την παροχή ψηφιακής τηλεόρασης και την αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή την παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η σύμβαση μεταξύ του καταναλωτή και του προμηθευτή περιλαμβάνει στοιχεία μιας σύμβασης προμήθειας ψηφιακού περιεχομένου ή υπηρεσίας, αλλά και στοιχεία άλλων τύπων συμβάσεων, όπως οι συμβάσεις πωλήσεων αγαθών ή υπηρεσιών. Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει μόνο για τα στοιχεία της συνολικής σύμβασης που αφορούν την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών. Τα άλλα στοιχεία της σύμβασης θα πρέπει να διέπονται από τους κανόνες που ισχύουν για τις εν λόγω συμβάσεις δυνάμει του εθνικού δικαίου, ή, κατά περίπτωση, τους κανόνες άλλης πράξης της Ένωσης που διέπει ειδικό τομέα ή αντικείμενο. Ομοίως, τα αποτελέσματα που η καταγγελία του μέρους της σύμβασης που αφορά την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή υπηρεσιών ενδέχεται να έχει για τα μέρη της σύμβασης που αφορούν άλλα στοιχεία της σύμβασης διέπονται από το εθνικό δίκαιο.»

8. **Η ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα²⁷ ισχύει για όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία σε σχέση με συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1.²⁸**

²⁷ Στις αιτιολογικές παραγράφους θα διευκρινίζεται ότι η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι ένα ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων, ευρύτερο από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ). Πρόκειται για διάφορες πράξεις παράγωγου δικαίου (κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ), οδηγία 2002/58/ΕΚ (προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) αλλά επίσης, και κατά πρώτον, για διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου (άρθρα 8 και 52 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, άρθρο 16 της ΣΛΕΕ).

²⁸ Περαιτέρω διευκρινίσεις θα δοθούν στις αιτιολογικές παραγράφους, οι οποίες θα μπορούσαν να διατυπωθούν ως εξής:

«Το ενωσιακό δίκαιο προβλέπει ολοκληρωμένο πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το εν λόγω πλαίσιο εφαρμόζεται σε όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υφίστανται επεξεργασία σε σχέση με τις συμβάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπερισχύει το ενωσιακό δίκαιο.

Κατά συνέπεια, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διαβιβάζονται, συλλέγονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία μόνον σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ) και της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (οδηγία 2002/58/ΕΚ) (η παραπομπή θα ενημερωθεί κατόπιν των υπό εξέλιξη τροποποιήσεων της νομοθεσίας αυτής).

Η παρούσα οδηγία δεν ρυθμίζει τις προϋποθέσεις για τη νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς το ζήτημα αυτό ρυθμίζεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, και ειδικότερα το άρθρο 6 παράγραφος 1. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο σύμβασης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας είναι νόμιμη μόνον εάν συνάδει με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 σχετικά με τους νομικούς λόγους για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Όταν η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βασίζεται στη συγκατάθεση (άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679), ισχύουν οι ειδικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, συμπεριλαμβανομένων των όρων που αφορούν το κατά πόσον η συγκατάθεση δίνεται ελεύθερα. Η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να ρυθμίζει την ισχύ της δοθείσας συγκατάθεσης ούτε τις συνέπειες της ανάκλησής της.

Στον ΓΚΠΔ προβλέπονται επίσης πλήρη δικαιώματα ως προς τη διαγραφή δεδομένων («δικαίωμα στη λήθη»), τη φορητότητα των δεδομένων και την επιστροφή δεδομένων. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εν λόγω δικαιωμάτων. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν για όλα τα δεδομένα που παρέχει ο καταναλωτής στον προμηθευτή ή που συλλέγει ο προμηθευτής σε σχέση με συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας και σε περίπτωση που ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.»

^{29, 30} Ειδικότερα, η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της οδηγίας 2002/58/ΕΚ. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και του ενωσιακού δικαίου για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπερισχύει το ενωσιακό δίκαιο.

8α. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εθνικής και της ενωσιακής νομοθεσίας περί δικαιωμάτων του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων.

9. (...) Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να ρυθμίζουν πτυχές του γενικού δικαίου περί συμβάσεων³¹, όπως οι κανόνες διαμόρφωσης, το κύρος, η ακυρότητα ή τα αποτελέσματα μιας σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών της καταγγελίας μιας σύμβασης, στον βαθμό που αυτές οι πτυχές δεν ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία³², ή το δικαίωμα αποζημίωσης.

---

²⁹ Προτείνεται να διευκρινιστεί εξάλλου στις αιτιολογικές παραγράφους ότι δεν θίγεται ουδόλως και εφαρμόζεται πλήρως το δικαίωμα του καταναλωτή να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του κατά τα οριζόμενα στον ΓΚΠΔ. Μια τέτοια αιτιολογική παράγραφος θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής:

«Σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο καταναλωτής έχει δικαίωμα διαγραφής δεδομένων («δικαίωμα στη λήθη»). Εν προκειμένω περιλαμβάνεται και το δικαίωμα του καταναλωτή να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο ισχύει πλήρως και σε σχέση με τις συμβάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του δικαιώματος του καταναλωτή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 να ανακαλέσει κάθε συγκατάθεση που έχει δώσει για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν.»

³⁰ Επιπλέον, θα μπορούσε να διευκρινιστεί στις αιτιολογικές παραγράφους ότι η παρούσα οδηγία δεν ρυθμίζει τα αποτελέσματα που ενδεχομένως συνεπάγεται για τη σύμβαση η ανάκληση της συγκατάθεσης δυνάμει του ΓΚΠΔ, και ότι το ζήτημα αυτό εξακολουθεί να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών:

«Η οδηγία δεν θα πρέπει να ρυθμίζει τις συνέπειες για τις συμβάσεις που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία σε περίπτωση που ο καταναλωτής ανακαλέσει τη συγκατάθεση για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν. Πρόκειται για ζήτημα που εξακολουθεί να ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών.»

³¹ Θα διευκρινίζεται σε αιτιολογική παράγραφο ότι η οδηγία δεν προσδιορίζει τη **νομική φύση των συμβάσεων** για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας και ότι εναπόκειται στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών να προσδιοριστεί εάν οι συμβάσεις αυτές συνιστούν, για παράδειγμα, σύμβαση πώλησης, παροχής υπηρεσιών, μίσθωσης ή ιδιότυπη σύμβαση.

³² Θα περιληφθεί διευκρίνιση στις αιτιολογικές παραγράφους ότι εναπόκειται στο εθνικό δίκαιο να ρυθμίζει τις συνέπειες της **μη προμήθειας ή της μη συμμόρφωσης** του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας με τους όρους της σύμβασης λόγω εμποδίων **επί των οποίων ο προμηθευτής δεν έχει έλεγχο** και όταν δεν μπορεί να αναμένεται από τον προμηθευτή να είχε αποφύγει ή υπερβεί το εμπόδιο ή τις συνέπειές του, όπως οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

Άρθρο 4

Επίπεδο εναρμόνισης

Τα κράτη μέλη δεν διατηρούν ούτε θεσπίζουν διατάξεις που παρεκκλίνουν από εκείνες που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών διατάξεων για την εξασφάλιση διαφορετικού επιπέδου προστασίας του καταναλωτή.

Προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας

1. (...) Ο προμηθευτής προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία στον καταναλωτή. Ο προμηθευτής προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά.
2. Ο προμηθευτής λογίζεται ότι έχει συμμορφωθεί με την υποχρέωσή παροχής³³ (...) όταν
  - α) το ψηφιακό περιεχόμενο ή οποιοδήποτε μέσο κατάλληλο για την πρόσβαση ή τηλεφόρτωση ψηφιακού περιεχομένου παραλαμβάνεται από τον καταναλωτή ή από τη φυσική ή εικονική εγκατάσταση³⁴ που έχει επιλέξει ο καταναλωτής για τον σκοπό αυτό·
  - β) η ψηφιακή υπηρεσία καθίσταται διαθέσιμη στον καταναλωτή στην φυσική ή εικονική εγκατάσταση που έχει επιλέξει επί τούτου ο καταναλωτής.

---

³³ Στις αιτιολογικές παραγράφους πρέπει να διευκρινίζεται ότι, εάν οι λόγοι για την αδυναμία προμήθειας από τον προμηθευτή οφείλονται στον καταναλωτή, ο προμηθευτής δεν θα πρέπει να φέρει ευθύνη δυνάμει της παρούσας οδηγίας, π.χ. εάν αυτή οφείλεται στη σύνδεση του καταναλωτή στο διαδίκτυο.

³⁴ Θα προστεθεί διευκρίνιση στις αιτιολογικές παραγράφους, με την ακόλουθη διατύπωση:

«Το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να παρέχεται στους καταναλωτές με διάφορους τρόπους. Είναι σκόπιμο να καθοριστούν απλοί και σαφείς κανόνες ως προς τις λεπτομέρειες και τα χρονικά περιθώρια για την εκπλήρωση της κύριας συμβατικής υποχρέωσης του προμηθευτή, η οποία συνίσταται στην προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή. Δεδομένου ότι ο προμηθευτής δεν είναι κατ' αρχήν υπεύθυνος για τις πράξεις ή παραλείψεις άλλης οντότητας που εκμεταλλεύεται φυσική ή εικονική εγκατάσταση π.χ. ηλεκτρονική πλατφόρμα ή αποθήκευση στο νέφος, την οποία έχει επιλέξει ο καταναλωτής για την παραλαβή ή την αποθήκευση του ψηφιακού περιεχομένου, θα πρέπει να αρκεί για τον προμηθευτή να προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο σε αυτή την εγκατάσταση. Ωστόσο, η φυσική ή εικονική εγκατάσταση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει επιλεγεί από τον καταναλωτή, όταν η εγκατάσταση αυτή βρίσκεται υπό τον έλεγχο του προμηθευτή ή συνδέεται συμβατικά με αυτόν, καθώς και όταν ο καταναλωτής επέλεξε αυτή τη φυσική ή εικονική εγκατάσταση για την παραλαβή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας αλλά η επιλογή αυτή ήταν η μοναδική που προσφέρθηκε από τον προμηθευτή για την παραλαβή ή πρόσβαση στο ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η αδυναμία προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της παροχής ψηφιακής υπηρεσίας από την εν λόγω εγκατάσταση σύμφωνα με την οδηγία, υπόκειται στις ίδιες δυνατότητες μέτρων επανόρθωσης, ως εάν ο προμηθευτής δεν είχε παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την υπηρεσία στον καταναλωτή. Όσον αφορά τον χρόνο της προμήθειας, σύμφωνα με τις πρακτικές της αγοράς και τις τεχνικές δυνατότητες και προκειμένου να προβλεφθεί κάποια ευελιξία, το ψηφιακό περιεχόμενο θα πρέπει να παρέχεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, εκτός εάν τα μέρη καταλήξουν σε διαφορετική συμφωνία με σκοπό να προσαρμοστούν σε άλλα μοντέλα προμηθειών.»

Υποκειμενικές απαιτήσεις για τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας

1. Ο προμηθευτής παρέχει στον καταναλωτή ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία που συμμορφώνεται με τη σύμβαση.³⁵ Για να θεωρηθεί ότι το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία συμμορφώνεται με τη σύμβαση, πρέπει συγκεκριμένα, κατά περίπτωση:
- α) να έχει την περιγραφή, ποσότητα και ποιότητα, (...) καθώς και τις δυνατότητες λειτουργίας, τη συμβατότητα, τη διαλειτουργικότητα και άλλα (...) χαρακτηριστικά³⁶ (...), κατά τα απαιτούμενα της σύμβασης³⁷,
  - β) να ταιριάζει σε κάθε ειδικό σκοπό για τον οποίον το επιζητεί ο καταναλωτής και τον οποίο ο καταναλωτής γνωστοποίησε στον προμηθευτή κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης, ο δε προμηθευτής τον αποδέχθηκε,

---

³⁵ Αυτή η πρόσθετη πρόταση βασίζεται στο σκεπτικό του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 1999/44/EK, καθορίζοντας ρητά την υποχρέωση του προμηθευτή.

³⁶ Περαιτέρω διευκρινίσεις για τα κριτήρια συμμόρφωσης και παραδείγματα των χαρακτηριστικών του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας θα δοθούν σε αιτιολογική παράγραφο η οποία θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής:

«Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία πρέπει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ του προμηθευτή και του καταναλωτή στη σύμβαση. Ειδικότερα, θα πρέπει να συνάδει με την περιγραφή, την ποσότητα (για παράδειγμα ο αριθμός των προσβάσιμων αρχείων μουσικής), την ποιότητα (για παράδειγμα η ανάλυση εικόνας), τη διάρκεια (για παράδειγμα η έκταση μιας ταινίας), τη γλώσσα και την έκδοση που έχει συμφωνηθεί στη σύμβαση. Θα πρέπει επίσης να διαθέτει ασφάλεια, δυνατότητες λειτουργίας, συμβατότητα, διαλειτουργικότητα και άλλα χαρακτηριστικά, όπως επιδόσεις, προσβασιμότητα και συνέχεια, για παράδειγμα εάν το περιεχόμενο ή η υπηρεσία διακόπτεται ή όχι, κατά τα απαιτούμενα της σύμβασης.»

³⁷ Επιπλέον, θα μπορούσε να διευκρινισθεί ως ακολούθως στις αιτιολογικές παραγράφους ότι στις απαιτήσεις της σύμβασης πρέπει να περιλαμβάνεται η **προσυμβατική ενημέρωση**, η οποία αποτελεί, σύμφωνα με την οδηγία 2011/83/ΕΕ, αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης:

«Στις απαιτήσεις της σύμβασης πρέπει να περιλαμβάνονται αυτές που προκύπτουν από την προσυμβατική ενημέρωση, η οποία, σύμφωνα με την οδηγία 2011/83/ΕΕ, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της σύμβασης.»

- γ) να συνοδεύεται από τυχόν **συνοδευτικά εξαρτήματα**, οδηγίες και υπηρεσίες υποστήριξης πελατών που προβλέπονται στη σύμβαση και
- δ) να έχει ενημερωθεί όπως προβλέπεται στη σύμβαση³⁸.

2. (...) ³⁹

3. (...) ⁴⁰

4. (...) ⁴¹.

5. (...) ⁴².

---

³⁸ Μια διευκρίνιση θα μπορούσε να προστεθεί στις αιτιολογικές παραγράφους ως εξής:

«Λεγόμενου ότι το ψηφιακό περιεχόμενο και οι ψηφιακές υπηρεσίες εξελίσσονται διαρκώς, οι προμηθευτές μπορούν να συμφωνούν με τους καταναλωτές να παρέχουν ενημερώσεις και νέα χαρακτηριστικά μόλις αυτά καθίστανται διαθέσιμα. Ως εκ τούτου, η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας θα πρέπει επίσης να αξιολογείται σε σχέση με την ενημέρωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά τον τρόπο που ορίζεται στη σύμβαση. Η έλλειψη των ενημερώσεων που έχουν συμφωνηθεί στη σύμβαση θα πρέπει να θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας προς τη σύμβαση. Επιπλέον, οι ελαττωματικές ή ατελείς ενημερώσεις θα πρέπει να θεωρούνται ως έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας προς τη σύμβαση, καθώς αυτό σημαίνει ότι δεν πραγματοποιούνται κατά τον τρόπο που ορίζεται στη σύμβαση.»

³⁹ Τα αντικειμενικά κριτήρια συμμόρφωσης μεταφέρθηκαν σε χωριστό άρθρο (νέο άρθρο 6α).

⁴⁰ Η παράγραφος 3 μεταφέρθηκε στο άρθρο 6α παράγραφος 3α.

⁴¹ Η παράγραφος 4 μεταφέρθηκε στο άρθρο 6α παράγραφος 3.

⁴² Η παράγραφος 5 μεταφέρθηκε στο άρθρο 6α παράγραφος 4.

Άρθρο 6α

Αντικειμενικές απαιτήσεις για τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας

1. (...) Επιπλέον της τήρησης κάθε απαίτησης συμμόρφωσης που ορίζεται στη σύμβαση, το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία πρέπει:
  - α) να ταιριάζει για τους σκοπούς για τους οποίους χρησιμοποιείται συνήθως ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία του ίδιου τύπου, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, κάθε υφιστάμενο (...) εθνικό και ενωσιακό νόμο, τεχνικό πρότυπο ή, απουσία τεχνικών προτύπων, κάθε ισχύοντα ειδικό ανά τομέα κώδικα δεοντολογίας (...),
  - β) να αντιστοιχεί στην ποσότητα και να διαθέτει τις προδιαγραφές, τις δυνατότητες λειτουργίας, τη συμβατότητα και άλλα χαρακτηριστικά, όπως οι επιδόσεις, η προσβασιμότητα, η συνέχεια ή η ασφάλεια, περιλαμβανομένων των ενημερώσεων ασφαλείας,⁴³ που συνηθίζονται για τη χρήση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας του ίδιου τύπου και που ο καταναλωτής ενδέχεται να αναμένει ευλόγως⁴⁴, λαμβάνοντας υπόψη κάθε δημόσια δήλωση (...) του προμηθευτή ή άλλων προσώπων σε προηγούμενα στάδια της αλυσίδας των συναλλαγών, εκτός εάν ο προμηθευτής αποδείξει:

⁴³ Μια αιτιολογική παράγραφος θα παράσχει περαιτέρω σαφήνεια ως προς τις ενημερώσεις ασφαλείας:

«Η αντικειμενική αξιολόγηση της συμμόρφωσης θα πρέπει επίσης να βασίζεται στο κατά πόσον μπορεί να διασφαλίσει ο προμηθευτής την ασφαλή λειτουργία του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας με την έκδοση των απαραίτητων ενημερώσεων ασφαλείας, οι οποίες είναι φυσιολογικές για το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία του ίδιου τύπου, για την αντιμετώπιση νέων απειλών κατά της ασφάλειας και τρωτών σημείων για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τη φύση της σύμβασης. Για παράδειγμα, στην περίπτωση ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχονται στους καταναλωτές συνεχόμενα κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, η υποχρέωση αυτή εξακολουθεί να εφαρμόζεται για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία είναι διαθέσιμα ή προσβάσιμα στον καταναλωτή.»

⁴⁴ Θα επεξηγείται στις αιτιολογικές παραγράφους ότι το κριτήριο του εύλογου χαρακτήρα όσον αφορά οποιαδήποτε παραπομπή στην παρούσα οδηγία σε ό,τι μπορεί να αναμένεται ευλόγως από ένα πρόσωπο θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον σκοπό του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, τις εκάστοτε περιστάσεις, τις χρήσεις και τις πρακτικές των εμπλεκόμενων μερών. **Ειδικότερα, ο εύλογος χρόνος για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της έλλειψης συμμόρφωσης.»**

- i) ότι δεν γνώριζε και δεν μπορούσε ευλόγως να γνωρίζει τη σχετική δήλωση·
  - ii) ότι, κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης η σχετική δήλωση είχε διορθωθεί ή
  - iii) ότι η απόφαση για την απόκτηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας δεν θα μπορούσε να επηρεαστεί από τη δήλωση και
- γ) να συνοδεύεται από τυχόν εξαρτήματα και οδηγίες που ο καταναλωτής μπορεί ευλόγως να αναμένει να λάβει·
- δ) να συμμορφώνεται με κάθε δοκιμαστική έκδοση ή προεπισκόπηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, που καθιστά διαθέσιμα ο προμηθευτής πριν από τη σύναψη της σύμβασης (...).
- ε) να έχουν ενημερωθεί κατά το δέον, για την λειτουργία τους.

2. Δεν υπάρχει έλλειψη συμμόρφωσης κατά την έννοια της παραγράφου 1 εάν τη χρονική στιγμή σύναψης της σύμβασης ο καταναλωτής ενημερώθηκε συγκεκριμένα ότι συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας παρέκκλινε από τις απαιτήσεις συμμόρφωσης που ορίζονται στην παράγραφο 1 και αποδέχθηκε ρητώς και χωριστά αυτή την παρέκκλιση κατά τη σύναψη της σύμβασης.⁴⁵

3.⁴⁶ Εκτός εάν τα μέρη έχουν συμφωνήσει διαφορετικά, το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχονται συμμορφούμενα με την πλέον πρόσφατη έκδοση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που ήταν διαθέσιμη κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης.

---

⁴⁵ Σε αιτιολογική παράγραφο θα αποσαφηνίζεται περαιτέρω η εν λόγω διάταξη ως εξής:

«Απόκλιση από τις αντικειμενικές απαιτήσεις συμμόρφωσης θα πρέπει να είναι δυνατή μόνο εφόσον ο καταναλωτής έχει ενημερωθεί ειδικά ως προς αυτήν, και, ως εκ τούτου, γνώριζε ή δεν μπορούσε ευλόγως να αγνοεί την απόκλιση, και ο καταναλωτής την αποδέχεται χωριστά από άλλες δηλώσεις ή συμφωνίες και μέσω συνειδητής και αδιαμφισβήτητης συμπεριφοράς. Αμφότερες οι προϋποθέσεις θα μπορούσαν να πληρούνται, για παράδειγμα, με τη συμπλήρωση ενός τετραγωνιδίου ή την ενεργοποίηση ενός κομβίου ή ανάλογη λειτουργία.»

⁴⁶ Άρθρο 6 παράγραφος 4 της πρότασης της Επιτροπής.

3α.⁴⁷ Όταν η σύμβαση ορίζει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο **ή η ψηφιακή υπηρεσία** παρέχεται για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το ψηφιακό περιεχόμενο **ή η ψηφιακή υπηρεσία** συμμορφώνονται (...) καθ' όλη τη διάρκεια του εν λόγω διαστήματος.

4.⁴⁸ **Προκειμένου να συμμορφώνονται (...), το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία πρέπει επίσης να πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 7.**

Άρθρο 7

Ενσωμάτωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας

Σε περίπτωση πλημμελούς ενσωμάτωσης ψηφιακού περιεχομένου **ή ψηφιακής υπηρεσίας** στο ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή, κάθε έλλειψη συμμόρφωσης η οποία είναι συνέπεια της πλημμελούς ενσωμάτωσης θεωρείται ως έλλειψη συμμόρφωσης **με τη σύμβαση** εφόσον:

- α) η ενσωμάτωση του ψηφιακού περιεχομένου **ή της ψηφιακής υπηρεσίας** έγινε από τον προμηθευτή ή υπό την ευθύνη του ή
- β) το ψηφιακό περιεχόμενο **ή η ψηφιακή υπηρεσία** προοριζόταν για ενσωμάτωση από τον καταναλωτή και η πλημμελής ενσωμάτωση οφειλόταν σε ελλείψεις⁴⁹ στις οδηγίες ενσωμάτωσης, σε περίπτωση που οι οδηγίες αυτές παρασχέθηκαν **από τον προμηθευτή.**

---

⁴⁷ Άρθρο 6 παράγραφος 3 της πρότασης της Επιτροπής.

⁴⁸ Άρθρο 6 παράγραφος 5 της πρότασης της Επιτροπής.

⁴⁹ Θα μπορούσε να διευκρινίζεται στις αιτιολογικές παραγράφους ότι ανεπάρκειες ή ασάφειες στις οδηγίες εγκατάστασης, τις οποίες ο μέσος καταναλωτής θα θεωρούσε παραπλανητικές, πρέπει να εκλαμβάνονται ως «ελλείψεις».

Άρθρο 8
Δικαιώματα τρίτων⁵⁰

1. (...) Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν πρέπει να παραβιάζουν τα δικαιώματα τρίτων, ειδικότερα τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, η οποία εμποδίζει τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 6α.

2. Οσάκις λαμβάνει χώρα τέτοια παραβίαση, το κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο καταναλωτής έχει δικαίωμα επανόρθωσης για την έλλειψη συμμόρφωσης που προβλέπεται από το άρθρο 12, εκτός εάν η εθνική νομοθεσία προβλέπει την ακυρότητα της σύμβασης ή την υπαναχώρηση από αυτήν για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας, ως αποτέλεσμα της εν λόγω παραβίασης.

---

⁵⁰ Το παρόν άρθρο θα εξηγηθεί περαιτέρω σε αιτιολογική παράγραφο ως εξής:

«Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία πρέπει να συμμορφούνται προς τα δικαιώματα τρίτου, ιδίως εκείνα που βασίζονται στη διανοητική ιδιοκτησία, ούτως ώστε να μην παρεμποδίζεται η χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με τη σύμβαση. Η παραβίαση των δικαιωμάτων τρίτων θα μπορούσαν, πράγματι, να εμποδίσουν τον καταναλωτή να απολαμβάνει το ψηφιακό περιεχόμενο ή ορισμένα χαρακτηριστικά του, π.χ. όταν το τρίτο μέρος υποχρεώσει, δικαίως, τον προμηθευτή να πάψει να παραβιάζει τα δικαιώματα αυτά και να διακόψει την προσφορά του συγκεκριμένου ψηφιακού περιεχομένου. Οι νομικές πλημμέλειες είναι ιδιαίτερα σημαντικές για το ψηφιακό περιεχόμενο, το οποίο υπόκειται φύσει σε δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τρίτων, η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τις εθνικές νομοθεσίες των κρατών μελών που προβλέπουν την ακυρότητα της σύμβασης, ή υπαναχώρηση από αυτήν, για παράδειγμα για την παράβαση της νομικής ευθύνης έναντι έξωσης.»

Άρθρο 9⁵¹

Ευθύνη του προμηθευτή

Ο προμηθευτής ευθύνεται (...):

- α) για τυχόν αδυναμία προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 5,
- β) για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας
  - i) η οποία υφίσταται κατά τη χρονική στιγμή της προμήθειας, σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει μία ενιαία πράξη προμήθειας ή σειρά επιμέρους πράξεων προμήθειας⁵² ή
  - ii) η οποία προκύπτει κατά τη διάρκεια της σύμβασης, όταν η σύμβαση προβλέπει συνεχόμενη προμήθεια επί χρονικού διαστήματος (...).

Άρθρο 9α

Προθεσμίες

1. Στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο (i), εάν σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ο προμηθευτής ευθύνεται μόνο για έλλειψη συμμόρφωσης που εκδηλώνεται σε περίοδο μετά την προμήθεια, αυτή η περίοδος είναι τουλάχιστον δύο έτη από τη χρονική στιγμή της προμήθειας.

⁵¹ Σημειώνεται ότι η σειρά των άρθρων 9 και 10 έχει αντιστραφεί, διότι κρίθηκε πιο λογικό να έπεται ο κανόνας περί βάρους της απόδειξης του κανόνα περί ορισμού της ευθύνης του προμηθευτή.

⁵² Περαιτέρω επεξηγήσεις θα μπορούσαν να προστεθούν στις αιτιολογικές παραγράφους, που θα μπορούσαν να διατυπωθούν ως εξής, λαμβάνοντας ως αφετηρία την αιτιολογική παράγραφο 34 της πρότασης της Επιτροπής:

«Ο προμηθευτής θα πρέπει να φέρει ευθύνη έναντι του καταναλωτή σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης (...) και αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Καθώς το ψηφιακό περιεχόμενο ή οι ψηφιακές υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται στους καταναλωτές μέσω μίας ενιαίας ή περισσότερων μεμονωμένων πράξεων προμήθειας ή συνεχόμενα επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, δικαιολογείται ο καθορισμός του χρόνου διαπίστωσης της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με τις εν λόγω διαφορετικές στιγμές προμήθειας.

Το ψηφιακό περιεχόμενο μπορεί να παρέχεται στους καταναλωτές με μία ενιαία πράξη προμήθειας, για παράδειγμα όταν οι καταναλωτές καταφορτώνουν ένα ηλεκτρονικό βιβλίο και το αποθηκεύουν στην προσωπική τους συσκευή. Ομοίως, η προμήθεια μπορεί να συνίσταται σε σειρά τέτοιων μεμονωμένων πράξεων, για παράδειγμα όταν οι καταναλωτές λαμβάνουν έναν σύνδεσμο για την καταφόρτωση ενός νέου ηλεκτρονικού βιβλίου κάθε εβδομάδα.

**

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο (ii), ο προμηθευτής ευθύνεται δυνάμει του άρθρου 12 για κάθε έλλειψη συμμόρφωσης που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης.
3. Εάν, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 12 υπόκεινται σε περίοδο παραγραφής, η περίοδος αυτή διαρκεί τουλάχιστον δύο έτη:
- i) στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο (i), από τη χρονική στιγμή της προμήθειας·
  - ii) στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο (ii), από τη λήξη της σύμβασης ή από τη στιγμή που ο καταναλωτής διαπιστώνει ή εκτιμάται πως έχει διαπιστώσει την έλλειψη συμμόρφωσης, ανάλογα με την κατάσταση που επέρχεται πρώτη.⁵³

*

Συνέχεια της υποσημείωσης 52 από την προηγούμενη σελίδα:

Το χαρακτηριστικό στοιχείο αυτής της κατηγορίας ψηφιακού περιεχομένου είναι το γεγονός ότι οι καταναλωτές μπορούν στη συνέχεια να έχουν πρόσβαση στο ψηφιακό περιεχόμενο και να το χρησιμοποιούν επ' αόριστον. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου πρέπει να αξιολογείται κατά τη χρονική στιγμή της προμήθειας και, ως εκ τούτου, ο προμηθευτής θα πρέπει να θεωρείται υπεύθυνος μόνο για έλλειψη συμμόρφωσης υφιστάμενη κατά τη χρονική στιγμή τέλεσης της ενιαίας πράξης προμήθειας ή κάθε μεμονωμένης πράξης προμήθειας.

Το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία μπορούν επίσης να παρέχονται στους καταναλωτές συνεχόμενα κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου. Στη συνεχόμενη προμήθεια μπορούν να εντάσσονται περιπτώσεις στις οποίες ο προμηθευτής καθιστά διαθέσιμη μια υπηρεσία σε καταναλωτές για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα, όπως μια διετής σύμβαση αποθήκευσης σε νέφος ή μια συνδρομή αορίστου χρόνου σε πλατφόρμα μέσω κοινωνικής δικτύωσης. Το χαρακτηριστικό στοιχείο αυτής της κατηγορίας είναι το γεγονός ότι το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία είναι διαθέσιμα ή προσβάσιμα για τους καταναλωτές μόνο κατά την καθορισμένη διάρκεια της σύμβασης ή για όσο διάστημα ισχύει η σύμβαση αορίστου χρόνου. Ως εκ τούτου, σε αυτές τις περιπτώσεις δικαιολογείται η ευθύνη του προμηθευτή μόνο για έλλειψη συμμόρφωσης που εμφανίζεται κατά το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Συνεχόμενη προμήθεια δεν πρέπει κατ' ανάγκη να σημαίνει μακροπρόθεσμη προμήθεια. Περιπτώσεις όπως η διαδικτυακή μετάδοση ενός βιντεοκλίπ πρέπει να θεωρούνται συνεχόμενη προμήθεια επί χρονικού διαστήματος, ανεξαρτήτως της πραγματικής διάρκειας του οπτικοακουστικού αρχείου. Περιπτώσεις στις οποίες συγκεκριμένα στοιχεία του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας καθίστανται διαθέσιμα περιοδικά ή σε διαφορετικές στιγμές κατά τη διάρκεια χρονικού διαστήματος θα πρέπει επίσης να θεωρούνται συνεχόμενη προμήθεια επί χρονικού διαστήματος, για παράδειγμα όταν μια σύμβαση ορίζει ότι το αντικό λογισμικό θα ενημερώνεται αυτόματα την πρώτη ημέρα κάθε μήνα της μονοετούς συμβατικής περιόδου ή ότι ο προμηθευτής εκδίδει ενημερώσεις κάθε φορά που διατίθενται νέα χαρακτηριστικά ενός ψηφιακού παιχνιδιού και το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία είναι διαθέσιμα ή προσβάσιμα για τους καταναλωτές μόνο κατά την καθορισμένη διάρκεια της σύμβασης ή για όσο διάστημα ισχύει η σύμβαση αορίστου χρόνου.

⁵³

Θα προστεθεί νέα αιτιολογική παράγραφος, η οποία θα διευκρινίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν τις εθνικές προθεσμίες παραγραφής. Ωστόσο, οι προθεσμίες παραγραφής δεν πρέπει να εμποδίζουν τους καταναλωτές από την άσκηση των δικαιωμάτων τους καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου κατά τη διάρκεια της οποίας ο προμηθευτής είναι υπεύθυνος για έλλειψη συμμόρφωσης. Ενώ η παρούσα οδηγία δεν θα πρέπει, συνεπώς, να εναρμονίσει το σημείο εκκίνησης των εθνικών προθεσμιών παραγραφής, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι εν λόγω περίοδοι δεν εκπνέουν πριν από τη λήξη του χρονικού διαστήματος στη διάρκεια του οποίου ο προμηθευτής είναι υπεύθυνος για έλλειψη συμμόρφωσης.»

Άρθρο 10

Βάρος της απόδειξης

1. Το βάρος της απόδειξης όσον αφορά την προμήθεια ή όχι του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας σύμφωνα με το άρθρο 5 φέρει ο προμηθευτής.
- 1α. Στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο (i), το βάρος της απόδειξης όσον αφορά τη συμμόρφωση ή όχι του παρεχόμενου ψηφιακού περιεχομένου ή της παρεχόμενης ψηφιακής υπηρεσίας κατά τη χρονική στιγμή της προμήθειας φέρει ο προμηθευτής, για έλλειψη συμμόρφωσης που εκδηλώνεται σε περίοδο ενός έτους από τη χρονική στιγμή της προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.
- 1β. Στις περιπτώσεις του άρθρου 9 στοιχείο β) σημείο ii), ο προμηθευτής φέρει το βάρος της απόδειξης όσον αφορά τη συμμόρφωση ή όχι του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά τη διάρκεια της σύμβασης για έλλειψη συμμόρφωσης που εκδηλώνεται κατά τη διάρκεια της σύμβασης.
2. Οι παράγραφοι 1α και 1β δεν εφαρμόζονται όταν ο προμηθευτής αποδεικνύει ότι το ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή δεν είναι συμβατό με τις (...) τεχνικές απαιτήσεις του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και όταν ο προμηθευτής έχει ενημερώσει τον καταναλωτή σχετικά με αυτές τις απαιτήσεις με σαφή και κατανοητό τρόπο πριν από τη σύναψη της σύμβασης.
3. Ο καταναλωτής συνεργάζεται με τον προμηθευτή στον βαθμό που είναι ευλόγως δυνατό και αναγκαίο, προκειμένου να εξακριβωθεί εάν η αιτία της έλλειψης συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά τη χρονική στιγμή που ορίζεται στα σημεία (i) ή (ii) του στοιχείου β) του άρθρου 9, κατά περίπτωση, έγκειται στο ψηφιακό περιβάλλον του καταναλωτή. Η υποχρέωση συνεργασίας περιορίζεται στα τεχνικώς διαθέσιμα μέσα που είναι λιγότερο παρεμβατικά για τον καταναλωτή. Όταν ο καταναλωτής αδυνατεί να συνεργαστεί, το βάρος της απόδειξης όσον αφορά την ύπαρξη ή όχι της έλλειψης συμμόρφωσης κατά τη χρονική στιγμή που ορίζεται στα σημεία (i) ή (ii) του στοιχείου β) του άρθρου 9, κατά περίπτωση, φέρει ο καταναλωτής.

Επανάρθωση σε περίπτωση αδυναμίας προμήθειας

1. Όταν ο προμηθευτής δεν έχει παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 5, ο καταναλωτής καλεί τον προμηθευτή να παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία. Εάν τότε ο προμηθευτής δεν παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση⁵⁴ ή εντός πρόσθετης χρονικής περιόδου όπως ρητώς έχει συμφωνηθεί από τα μέρη, ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση (...).
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται και ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση άμεσα όταν:
  - α) ο καταναλωτής και ο προμηθευτής έχουν συμφωνήσει, ή είναι σαφές από τις περιστάσεις σύναψης της σύμβασης, ότι η προμήθεια πρέπει να πραγματοποιηθεί σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή για τον καταναλωτή και ο προμηθευτής δεν προμηθεύει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία έως ή κατά τη στιγμή αυτή, ή
  - β) ο προμηθευτής έχει δηλώσει, ή είναι σαφές από τις περιστάσεις, ότι ο προμηθευτής δεν θα παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία.

---

⁵⁴ Προτείνεται να διευκρινιστεί σε αιτιολογική παράγραφο ότι λόγω της φύσης του ψηφιακού περιεχομένου, η φράση «χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση» μπορεί, σε πολλές περιπτώσεις, να σημαίνει «άμεσα». Μια τέτοια αιτιολογική παράγραφος θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής:

«Όταν κατόπιν αδυναμίας προμήθειας ο προμηθευτής καλείται από τον καταναλωτή να παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ο προμηθευτής πρέπει να ενεργεί το ταχύτερο δυνατό. Λαμβάνοντας υπόψη ότι το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχονται σε ψηφιακή μορφή, για την προμήθεια δεν απαιτείται, στις περισσότερες περιπτώσεις, πρόσθετος χρόνος προκειμένου να καταστούν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία διαθέσιμα στον καταναλωτή. Ως εκ τούτου, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο προμηθευτής θα πρέπει να παράσχει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία άμεσα.»

Τρόποι επανόρθωσης της έλλειψης συμμόρφωσης

- 01. Σε περίπτωση έλλειψης συμμόρφωσης, ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή κατάλληλη μείωση του τιμήματος ή να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου.**
1. Ο καταναλωτής δικαιούται να ζητήσει αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας (...)⁵⁵, εκτός εάν αυτό **θα ήταν αδύνατο⁵⁶ ή θα επέφερε δυσανάλογες δαπάνες για τον προμηθευτή, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης, περιλαμβανομένων (...):**
- α) της αξίας που θα είχαν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία εάν δεν υπήρχε έλλειψη συμμόρφωσης και
  - β) της βαρύτητας της έλλειψης συμμόρφωσης (...).

---

⁵⁵ Η απαίτηση «δωρεάν» μεταφέρθηκε στην παράγραφο 2.

⁵⁶ Θα διευκρινιστεί σε αιτιολογική παράγραφο ότι η έννοια του «αδυνάτου» δεν καλύπτει μόνο την πραγματική αδυναμία αλλά και περιπτώσεις στις οποίες η αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας θα ήταν αδύνατη λόγω νομικού αιτίου ή κωλύματος.

2. Ο προμηθευτής **αποκαθιστά** τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή **της ψηφιακής υπηρεσίας (...)** σύμφωνα με την παράγραφο 1, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος⁵⁷ από τη στιγμή που πληροφορείται από τον καταναλωτή για την έλλειψη συμμόρφωσης (...), **δωρεάν** και χωρίς σημαντική ενόχληση του καταναλωτή, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του ψηφιακού περιεχομένου ή **της ψηφιακής υπηρεσίας** και τον σκοπό για τον οποίον ο καταναλωτής ζήτησε **το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία**.⁵⁸
3. Ο καταναλωτής δικαιούται είτε **κατάλληλη** μείωση του τιμήματος **συμφώνως προς την** παράγραφο 4, εάν το ψηφιακό περιεχόμενο ή **η ψηφιακή υπηρεσία** παρέχεται έναντι καταβολής τιμήματος, είτε **να καταγγείλει τη** σύμβαση **συμφώνως προς** την παράγραφο 5 (...), σε καθεμία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) η επανόρθωση για την αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή **της ψηφιακής υπηρεσίας** είναι αδύνατη⁵⁹ ή δυσανάλογη **σύμφωνα με την παράγραφο 1**.
- β) ο προμηθευτής δεν έχει **αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας όπως προβλέπεται** στην παράγραφο 2.

---

⁵⁷ Σε αιτιολογική παράγραφο θα μπορούσε να διευκρινίζεται ότι τίποτα δεν εμποδίζει τον καταναλωτή και τον προμηθευτή να συμφωνήσουν για τη χρονική περίοδο εντός της οποίας ο προμηθευτής θα αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.

⁵⁸ Σε αιτιολογική παράγραφο (και όχι στο άρθρο 3 παράγραφος 9) θα πρέπει να διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν το δικαίωμα του καταναλωτή να καθυστερήσει την πληρωμή έως ότου ο προμηθευτής αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Στις αιτιολογικές παραγράφους θα πρέπει επίσης να διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να ρυθμίζουν το δικαίωμα ή όχι του προμηθευτή να κρατά τυχόν επιστρεφόμενο ποσό οφειλόμενο στον καταναλωτή κατόπιν καταγγελίας της σύμβασης, έως ότου ο καταναλωτής τηρήσει την υποχρέωσή του να επιστρέψει το υλικό μέσο στον προμηθευτή. Κείμενο που προτείνεται να προστεθεί στην αιτιολογική παράγραφο 10:

«Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν τα δικαιώματα των μερών να καθυστερούν την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους ή μέρος αυτών έως ότου το άλλο μέρος εκτελέσει τις υποχρεώσεις του. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι ελεύθερα να ρυθμίζουν εάν ο καταναλωτής, σε περιπτώσεις έλλειψης συμμόρφωσης, δικαιούται να καθυστερήσει την καταβολή του τιμήματος ή μέρους αυτού έως ότου ο προμηθευτής αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, ή εάν ο προμηθευτής δικαιούται να κρατήσει τυχόν επιστρεφόμενο ποσό οφειλόμενο στον καταναλωτή σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, έως ότου ο καταναλωτής τηρήσει την υποχρέωσή του κατά το άρθρο 13β παράγραφος 2, να επιστρέψει το υλικό μέσο στον προμηθευτή.»

⁵⁹ Βλ. υποσημείωση 56 ανωτέρω, σχετικά με την έννοια της αδύνατης επανόρθωσης δυνάμει του άρθρου 12 παράγραφος 1.

- βα) παρουσιάζεται έλλειψη συμμόρφωσης παρά την προσπάθεια του προμηθευτή να αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας·
- γ) η έλλειψη συμμόρφωσης είναι τόσο σοβαρή ώστε να δικαιολογεί την άμεση μείωση του τιμήματος ή την καταγγελία της σύμβασης.⁶⁰
- δ) ο προμηθευτής έχει δηλώσει, ή είναι (...) σαφές από τις περιστάσεις, ότι ο προμηθευτής δεν θα αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος ή χωρίς σημαντική ενόχληση του καταναλωτή.

4.⁶¹ Η μείωση του τιμήματος είναι ανάλογη με τη μείωση της αξίας του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρασχέθηκε στον καταναλωτή σε σχέση με την αξία που το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία θα είχαν εάν συμμορφούντο.

Όταν η σύμβαση ορίζει ότι το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχονται επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έναντι καταβολής τιμήματος (...), η μείωση του τιμήματος εφαρμόζεται για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν συμμορφούνται.

---

⁶⁰ Περαιτέρω επεξηγήσεις και παραδείγματα θα μπορούσαν να δοθούν στις αιτιολογικές παραγράφους ως εξής:

«Σε ορισμένες περιπτώσεις, δικαιολογείται να δικαιούται ο καταναλωτής άμεση μείωση του τιμήματος ή καταγγελία της σύμβασης, για παράδειγμα όταν δεν μπορεί να αναμένεται από τον καταναλωτή να εξακολουθεί να έχει εμπιστοσύνη στην ικανότητα του προμηθευτή να αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας λόγω της σοβαρότητας της έλλειψης συμμόρφωσης, πρότερης αδυναμίας του προμηθευτή να αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή σαφούς ένδειξης ότι ο προμηθευτής δεν θα αποκαταστήσει τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Για παράδειγμα, ο καταναλωτής θα πρέπει να δικαιούται να ζητά άμεσα την καταγγελία της σύμβασης ή μείωση του τιμήματος όταν του παρέχεται αντικείμενο λογισμικό που έχει μολυνθεί με ιούς, πράγμα που συνιστά σοβαρή έλλειψη συμμόρφωσης.»

⁶¹ Για την περαιτέρω διασαφήνιση του άρθρου 12 παράγραφος 4, θα μπορούσαν να περιληφθούν στις αιτιολογικές παραγράφους επεξηγήσεις ως εξής:

«Σε περίπτωση κατά την οποία ο καταναλωτής δικαιούται μείωση του τιμήματος που καταβλήθηκε για ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία που παρέχεται επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, κατά τον υπολογισμό της μείωσης του τιμήματος θα πρέπει να συνεκτιμάται η μείωση της αξίας τόσο λόγω της έλλειψης συμμόρφωσης όσο και λόγω του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο ο καταναλωτής δεν μπορούσε να απολαύσει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία σε συμμόρφωση.»

5. Όταν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία έχουν παρασχεθεί έναντι καταβολής τιμήματος, ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση μόνο εάν η έλλειψη συμμόρφωσης δεν είναι ελάχιστος σημασίας. Το βάρος της απόδειξης ότι η έλλειψη συμμόρφωσης είναι ελάχιστος σημασίας φέρει ο προμηθευτής.

Άρθρο 13

Άσκηση δικαιώματος υπαναχώρησης

Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης με (...) δήλωση προς τον προμηθευτή με την οποία εκφράζει την απόφασή του να καταγγείλει τη σύμβαση.⁶²

(...)

---

⁶² Η διατύπωση της παραγράφου 1 είναι εμπνευσμένη από τη διατύπωση του άρθρου 11, παράγραφος 1, στοιχείο β) της οδηγίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Άρθρο 13α

Υποχρεώσεις του προμηθευτή σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης

1. (...) Σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή το σύνολο των ποσών που έχουν καταβληθεί στο πλαίσιο της σύμβασης.

⁶³Ωστόσο, σε περίπτωση που η σύμβαση προβλέπει την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας επί ορισμένο χρονικό διάστημα και το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία συμμορφώνονταν για ορισμένο χρονικό διάστημα πριν από την καταγγελία της σύμβασης, ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή μόνο το μέρος του καταβληθέντος τιμήματος που αναλογεί στο χρονικό διάστημα κατά το οποίο το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν συμμορφώνονταν, καθώς και τυχόν μέρος του τιμήματος που έχει καταβληθεί από τον καταναλωτή εκ των προτέρων για το διάστημα που θα απέμενε έως τη λήξη της σύμβασης εάν δεν είχε καταγγελθεί.

2. Όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα του καταναλωτή, ο προμηθευτής εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που ισχύουν δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (...).

---

⁶³ Το άρθρο 13α παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο ρυθμίζει το ζήτημα της μερικής επιστροφής του τιμήματος σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης. Δεν αναφέρεται μόνο στη «συνεχόμενη προμήθεια» αλλά σε όλες τις περιπτώσεις όπου το ψηφιακό περιεχόμενο παρέχεται επί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και, ως εκ τούτου, ο καταναλωτής θα πρέπει να λαμβάνει μερική μόνον επιστροφή όταν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η υπηρεσία δεν συμμορφώνονταν για ορισμένα μόνον τμήματα του διαστήματος αυτού.

3. **Επιπλέον, ο προμηθευτής διαθέτει⁶⁴ στον καταναλωτή κάθε ψηφιακό περιεχόμενο (...) στον βαθμό που δεν αποτελεί δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα που έχει αναφορτωθεί ή δημιουργηθεί από τον καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχει ο προμηθευτής.**

Ο προμηθευτής δεν υποχρεούται να διαθέτει το ψηφιακό περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί από τον καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας στον βαθμό που το εν λόγω ψηφιακό περιεχόμενο που έχει δημιουργηθεί από τον καταναλωτή έχει χρησιμότητα μόνο στο πλαίσιο της χρήσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχει ο προμηθευτής, ή αφορά μόνο τη δραστηριότητα του καταναλωτή κατά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που παρέχει ο προμηθευτής ή έχει ομαδοποιηθεί από τον προμηθευτή με άλλα δεδομένα και είτε δεν μπορεί να διαχωριστεί είτε απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια για να διαχωριστεί.

Ο καταναλωτής δικαιούται να **ανακτά το ψηφιακό περιεχόμενο** αυτό δωρεάν, χωρίς να **παρεμποδίζεται** από τον προμηθευτή, σε εύλογο χρονικό διάστημα και σε κοινώς χρησιμοποιούμενο και **αναγνώσιμο από μηχάνημα** μορφότυπο.

Επιπλέον, ο προμηθευτής δεν χρησιμοποιεί κανένα στοιχείο του ψηφιακού περιεχομένου που σύμφωνα με το παρόν άρθρο πρέπει να διατίθεται στον καταναλωτή, εκτός εάν το συγκεκριμένο περιεχόμενο έχει δημιουργηθεί από περισσότερους του ενός καταναλωτές και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από άλλους καταναλωτές.

4. (...) **Ο προμηθευτής μπορεί να εμποδίζει κάθε περαιτέρω χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας από τον καταναλωτή, ιδίως ενεργώντας ώστε το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία να μην είναι πλέον προσβάσιμα στον καταναλωτή ή απενεργοποιώντας τον λογαριασμό χρήστη του καταναλωτή, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.**

---

⁶⁴ Θα μπορούσαν να αναφερθούν στο αιτιολογικό ως παραδείγματα πιθανοί τρόποι για τη διάθεση των δεδομένων στον καταναλωτή, όπως η δημιουργία διεπαφής για την ανταλλαγή δεδομένων.

Άρθρο 13β

Υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης

1. **Μετά την καταγγελία της σύμβασης, ο καταναλωτής δεν χρησιμοποιεί το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία και δεν τα διαθέτει σε τρίτους (...).**
2. **Εάν το ψηφιακό περιεχόμενο έχει παρασχεθεί σε υλικό μέσο, ο καταναλωτής, κατόπιν αιτήματος του προμηθευτή, επιστρέφει, με έξοδα του προμηθευτή, το υλικό μέσο στον προμηθευτή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την παραλαβή του αιτήματος του προμηθευτή. Εάν ο προμηθευτής αποφασίσει να ζητήσει την επιστροφή του υλικού μέσου, η αίτηση υποβάλλεται εντός 14 ημερών από την ημέρα κατά την οποία ο προμηθευτής ενημερώνεται για την απόφαση του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση.**
3. Ο καταναλωτής δεν υποχρεούται να πληρώσει για οποιαδήποτε χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας κατά το χρονικό διάστημα πριν από την καταγγελία της σύμβασης **στη διάρκεια του οποίου το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία δεν συμμορφώνονταν.**

Άρθρο 13γ⁶⁵

Προθεσμίες και μέσα επιστροφής χρημάτων από τον προμηθευτή

1. Οποιαδήποτε επιστροφή χρημάτων από τον προμηθευτή στον καταναλωτή σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 4 ή το άρθρο 13α παράγραφος 1 λόγω της μείωσης του τιμήματος ή της καταγγελίας της σύμβασης πραγματοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε κάθε περίπτωση εντός 14 ημερών από την ημέρα κατά την οποία ο προμηθευτής ενημερώνεται για την απόφαση του καταναλωτή να επικαλεστεί το δικαίωμά του για μείωση του τιμήματος ή καταγγελία της σύμβασης.

---

⁶⁵ Το νέο άρθρο 13γ συγχωνεύει σε ένα ενιαίο άρθρο τις διατάξεις για τις προθεσμίες και τα μέσα επιστροφής χρημάτων από τον προμηθευτή οι οποίες περιέχονταν προηγουμένως στο άρθρο 12 παράγραφος 4 και στο άρθρο 13α παράγραφος 1.

2. Ο προμηθευτής επιστρέφει τα χρήματα χρησιμοποιώντας τα ίδια μέσα πληρωμής που έχει χρησιμοποιήσει ο καταναλωτής για την πληρωμή του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, εκτός αν ο καταναλωτής συμφωνήσει ρητώς για τη χρήση διαφορετικού μέσου και υπό τον όρο να μην επιβαρυνθεί χρηματικά για την επιστροφή.
3. Ο προμηθευτής δεν επιβάλλει στον καταναλωτή τέλη όσον αφορά την επιστροφή χρημάτων.

Άρθρο 14

(...)⁶⁶

---

⁶⁶ Σύμφωνα με τα σημεία 15 και 16 των «πολιτικών κατευθύνσεων» του Ιουνίου του 2016 (έγγρ. 9768/16), το άρθρο 14 διαγράφηκε.

Προτείνεται να συμπεριληφθεί διευκρίνιση στις αιτιολογικές παραγράφους ότι οι αποζημιώσεις ρυθμίζονται από το εθνικό δίκαιο. Μια τέτοια διευκρίνιση θα μπορούσε να διατυπωθεί ως εξής:

«Η οδηγία δεν ρυθμίζει το δικαίωμα αποζημίωσης για ζημίες που προκαλούνται στον καταναλωτή λόγω έλλειψης συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της εγκατάστασης με τους όρους της σύμβασης ή λόγω αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου. Κατά συνέπεια, η οδηγία δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίζουν ή να διατηρούν κανόνες για το δικαίωμα αποζημίωσης βάσει των εθνικών τους νομοθεσιών».

Τροποποιήσεις του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας⁶⁷

1. Όταν η σύμβαση **ορίζει** ότι το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία **διατίθενται στον καταναλωτή επί ορισμένο χρονικό διάστημα (...)**, ο προμηθευτής **δύναται να τροποποιεί (...)** το ψηφιακό περιεχόμενο ή **την ψηφιακή υπηρεσία που παρέχεται** στον καταναλωτή (...), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

⁶⁷ Λαμβανομένης ως βάσης της αιτιολογικής σκέψης 45 που περιέχεται στην πρόταση της Επιτροπής, θα μπορούσαν να δοθούν περαιτέρω εξηγήσεις στις αιτιολογικές σκέψεις με την ακόλουθη διατύπωση:

«Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να καλύπτει τις τροποποιήσεις, όπως τις επικαιροποιήσεις και τις αναβαθμίσεις, που πραγματοποιούνται από τους προμηθευτές επί του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που διατίθενται στον καταναλωτή επί ορισμένο χρονικό διάστημα βάσει υφιστάμενης σύμβασης. Λόγω του ταχέως εξελισσόμενου χαρακτήρα του ψηφιακού περιεχομένου και των ψηφιακών υπηρεσιών, οι επικαιροποιήσεις, αναβαθμίσεις ή παρόμοιες τροποποιήσεις μπορεί να είναι αναγκαίες και συχνά ωφελούν τον καταναλωτή. Ορισμένες από τις τροποποιήσεις αυτές είναι δυνατόν να προβλέπονται στη σύμβαση ως επικαιροποιήσεις, αποτελώντας μέρος της συμβατικής δέσμευσης. Άλλες τροποποιήσεις ενδέχεται να απαιτούνται για την εκπλήρωση των αντικειμενικών απαιτήσεων που ορίζονται στην παρούσα οδηγία για τη συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας. Ωστόσο, για άλλες τροποποιήσεις, οι οποίες είναι προβλέψιμες τη στιγμή που συνάπτεται η σύμβαση, θα πρέπει να λαμβάνεται η ρητή σύμφωνη γνώμη του καταναλωτή κατά τη σύναψη της σύμβασης.

Πέρα από τις τροποποιήσεις που στοχεύουν στη διατήρηση της συμμόρφωσης, ο προμηθευτής πρέπει να έχει το δικαίωμα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να τροποποιεί τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού περιεχομένου ή των ψηφιακών υπηρεσιών, υπό τον όρο ότι η σύμβαση παρέχει βάσιμο λόγο για την τροποποίηση αυτή. Στους βάσιμους λόγους αυτούς θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται περιπτώσεις όπου η τροποποίηση είναι αναγκαία για την προσαρμογή του ψηφιακού περιεχομένου σε νέο τεχνικό περιβάλλον ή σε αύξηση του αριθμού των χρηστών ή για άλλους σημαντικούς λειτουργικούς λόγους.

Προκειμένου να εξισορροπηθούν τα συμφέροντα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων, αυτή η δυνατότητα του προμηθευτή θα πρέπει να συνδυάζεται με το δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει τη σύμβαση όταν οι τροποποιήσεις επηρεάζουν αρνητικά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας ή την πρόσβαση σε αυτά και ο αρνητικός αυτός αντίκτυπος δεν είναι μικρής μόνον κλίμακας. Ο βαθμός στον οποίο οι τροποποιήσεις επηρεάζουν αρνητικά τη χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας από τον καταναλωτή ή την πρόσβαση του σε αυτά θα πρέπει να διαπιστώνεται αντικειμενικά, σε συνάρτηση με τη φύση και τον σκοπό του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας και την ποιότητα, τις δυνατότητες λειτουργίας, τη διαλειτουργικότητα και τα λοιπά βασικά χαρακτηριστικά τα οποία είναι συνήθη σε ψηφιακό περιεχόμενο ή υπηρεσία του ίδιου τύπου. Οι κανόνες σχετικά με τις επικαιροποιήσεις, αναβαθμίσεις ή παρόμοιες τροποποιήσεις δεν θα πρέπει, ωστόσο, να αφορούν περιπτώσεις κατά τις οποίες, για παράδειγμα, ως συνέπεια της διανομής νέας έκδοσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, τα μέρη συνάπτουν νέα σύμβαση για την προμήθεια του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας».

- α) η σύμβαση επιτρέπει και παρέχει βάσιμους λόγους για μια τέτοια τροποποίηση, και
- β) η τροποποίηση παρέχεται χωρίς πρόσθετο κόστος για τον καταναλωτή, και
- γ) ο καταναλωτής ενημερώνεται με σαφή και κατανοητό τρόπο για την τροποποίηση, υπό την προϋπόθεση ότι στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ο καταναλωτής ενημερώνεται σε εύλογο χρόνο πριν από την τροποποίηση και σε σταθερό μέσο για τα χαρακτηριστικά και τον χρόνο της, καθώς και για το δικαίωμά του να καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 ή, όπου συντρέχει περίπτωση, σχετικά με τη δυνατότητα να διατηρήσει το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς τροποποίηση σύμφωνα με την παράγραφο 5.

(...)

- 2. Ο καταναλωτής έχει δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση (...) εάν η τροποποίηση επηρεάζει αρνητικά την πρόσβασή του στο ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία ή τη χρήση τους από τον ίδιο, εκτός αν ο αρνητικός αντίκτυπος είναι μικρής μόνον κλίμακας⁶⁸.
- 3. Ο καταναλωτής δικαιούται να ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης σύμφωνα με την παράγραφο 2 χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση και εντός τουλάχιστον 30 ημερών από την ημέρα κατά την οποία ενημερώθηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο γ). Το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης λήγει το νωρίτερο 14 ημέρες από την ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης. (...)

---

⁶⁸ Είναι δυνατόν να περιληφθούν σε αιτιολογική παράγραφο περαιτέρω εξηγήσεις όσον αφορά τη σχέση των άρθρων 15 και 12, με την ακόλουθη διατύπωση:

«Σε περίπτωση που η χρήση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας από τον καταναλωτή ή η πρόσβασή του σε αυτά επηρεάζονται αρνητικά λόγω τέτοιας τροποποίησης, ο καταναλωτής θα πρέπει να έχει, ως αποτέλεσμα της τροποποίησης αυτής, το δικαίωμα να καταγγείλει τη σύμβαση χωρίς καμία επιβάρυνση. Όταν δεν πληρούνται οι απαιτήσεις του άρθρου 15 παράγραφος 1, δεν τίγονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 δικαιώματα του καταναλωτή για αποκατάσταση της συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας, μείωση του τιμήματος ή καταγγελία της σύμβασης. Ομοίως, όταν, κατόπιν τροποποίησης, προκύπτει έλλειψη συμμόρφωσης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας που δεν έχει προκληθεί από την τροποποίηση, ο καταναλωτής θα πρέπει να συνεχίζει να έχει το δικαίωμα προσφυγής στους προβλεπόμενους στο άρθρο 12 τρόπους επανόρθωσης για την έλλειψη συμμόρφωσης σε σχέση με το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία αυτή.»

4. **Εάν ο καταναλωτής καταγγείλει τη σύμβαση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3 (...), ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή μόνο το μέρος του καταβληθέντος τιμήματος που αναλογεί στο χρονικό διάστημα που έπεται της τροποποίησης του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.**
5. **Οι παράγραφοι 2 έως 4 δεν εφαρμόζονται εάν έχει δοθεί από τον προμηθευτή στον καταναλωτή και έχει γίνει δεκτή από αυτόν η δυνατότητα να διατηρήσει χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση το ψηφιακό περιεχόμενο ή την ψηφιακή υπηρεσία χωρίς την τροποποίηση και διατηρείται η συμμόρφωση του ψηφιακού περιεχομένου ή της ψηφιακής υπηρεσίας.**

Άρθρο 16

Δικαίωμα καταγγελίας μακροπρόθεσμων συμβάσεων για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας

1. Εάν η σύμβαση προβλέπει την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακής υπηρεσίας για ορισμένο χρονικό διάστημα ⁶⁹μεγαλύτερο των 12 μηνών (...), ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση χωρίς επιβάρυνση ανά πάσα στιγμή μετά την πάροδο των 12 μηνών.⁷⁰

---

⁶⁹ Στις αιτιολογικές παραγράφους θα διευκρινίζεται ότι το άρθρο 16 εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις ορισμένου χρόνου άνω των 12 μηνών και δεν θα θίγει τους εθνικούς κανόνες σχετικά με την καταγγελία συμβάσεων αορίστου χρόνου. Επιπλέον, στις αιτιολογικές παραγράφους θα διευκρινίζεται ότι τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατή η σιωπηρή ανανέωση των συμβάσεων ορισμένου χρόνου και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι σιωπηρές αυτές ανανεώσεις μπορούν να λογισθούν ως συνέχεια της αρχικής συμβατικής περιόδου.

⁷⁰ Στις αιτιολογικές σκέψεις θα μπορούσε επίσης να διευκρινίζεται ότι η οδηγία δεν θίγει τυχόν δικαίωμα του καταναλωτή να καταγγείλει σύμβαση που αφορά ψηφιακό περιεχόμενο ή ψηφιακή υπηρεσία στο πλαίσιο διαδικασίας για την αναδιάρθρωση χρεών δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας.

2. Ο καταναλωτής ασκεί το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης **σύμφωνα με το άρθρο 13. Ο καταναλωτής προβαίνει στην κοινοποίηση της καταγγελίας τουλάχιστον 30 ημέρες πριν την έναρξη ισχύος της καταγγελίας.**
- 3.⁷¹ Όταν ο καταναλωτής καταγγέλλει τη σύμβαση σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εφαρμόζονται **αντίστοιχα τα άρθρα 13α, 13β και 13γ. (...)**
4. Εάν το ψηφιακό περιεχόμενο ή η ψηφιακή υπηρεσία παρέχονται αντί καταβολής τιμήματος, ο καταναλωτής υποχρεούται να καταβάλει το μέρος του τιμήματος για το παρασχεθέν ψηφιακό περιεχόμενο ή την παρασχεθείσα ψηφιακή υπηρεσία το οποίο αναλογεί στο χρονικό διάστημα πριν την έναρξη ισχύος της καταγγελίας. **Ο προμηθευτής επιστρέφει στον καταναλωτή μόνον το μέρος του καταβληθέντος τιμήματος που αναλογεί στο χρονικό διάστημα μετά την καταγγελία της σύμβασης.**

Άρθρο 17

Δικαίωμα αποζημίωσης

Εάν ο προμηθευτής υπέχει ευθύνη έναντι του καταναλωτή λόγω αδυναμίας προμήθειας του ψηφιακού περιεχομένου ή της **ψηφιακής υπηρεσίας** ή έλλειψης συμμόρφωσης προς τους όρους της σύμβασης η οποία απορρέει από πράξη ή παράλειψη προσώπου σε **προηγούμενα** στάδια της αλυσίδας συναλλαγών, ο προμηθευτής δικαιούται να στραφεί κατά του προσώπου ή των προσώπων που φέρουν ευθύνη στην αλυσίδα συναλλαγών. Το πρόσωπο κατά του οποίου μπορεί να στραφεί ο προμηθευτής, οι σχετικοί τρόποι επανόρθωσης και οι όροι άσκησής τους καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο.

---

⁷¹ Αντιστράφηκε η σειρά των παραγράφων 3 και 4.

Άρθρο 18

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν την ύπαρξη κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.
2. Τα μέσα που αναφέρει η παράγραφος 1 περιλαμβάνουν διατάξεις οι οποίες επιτρέπουν σε έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους οργανισμούς, όπως καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία, να προσφεύγουν σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία στα δικαστήρια ή στα αρμόδια διοικητικά όργανα, ώστε να διασφαλίζουν την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας:
  - α) δημόσιοι οργανισμοί ή εκπρόσωποί τους·
  - β) οργανώσεις καταναλωτών που έχουν έννομο συμφέρον να προστατεύουν τους καταναλωτές·
  - γ) επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν έννομο συμφέρον να ενεργούν.

Άρθρο 19

Υποχρεωτικός χαρακτήρας

1. Δεν είναι δεσμευτική για τον καταναλωτή, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα οδηγία, καμία συμβατική ρήτρα που αποκλείει, σε βάρος του καταναλωτή, την εφαρμογή των εθνικών μέτρων μεταφοράς της παρούσας οδηγίας, παρεκκλίνει από αυτά ή μεταβάλλει τα αποτελέσματά τους προτού **η αδυναμία προμήθειας ή η έλλειψη συμμόρφωσης με τους όρους της σύμβασης περιέλθουν στη γνώση του προμηθευτή από τον καταναλωτή ή πριν η τροποποίηση του ψηφιακού περιεχομένου ή της υπηρεσίας σύμφωνα προς το άρθρο 15 περιέλθει στη γνώση του καταναλωτή από τον προμηθευτή.**
2. **Η παρούσα οδηγία δεν εμποδίζει τους προμηθευτές να προσφέρουν στους καταναλωτές συμβατικές διευθετήσεις που προχωρούν πέρα από την προστασία που παρέχει η παρούσα οδηγία.⁷²**

⁷² Η νέα παράγραφος 2 υιοθετεί τη διάταξη του άρθρου 3 παράγραφος 6 της ΟΔΚ (όπου η διευκρίνιση αυτή περιλαμβάνεται στη διάταξη που αφορά το πεδίο εφαρμογής).

Άρθρο 20

Τροποποιήσεις της οδηγίας 1999/44/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

1. Το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 1999/44/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) καταναλωτικά αγαθά: κάθε ενσώματο κινητό πράγμα, εκτός από:

- τα αγαθά που πωλούνται στα πλαίσια αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλο τρόπο από δικαστική αρχή,
- το νερό και το φυσικό αέριο, όταν δεν είναι συσκευασμένα προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα,
- την ηλεκτρική ενέργεια,
- **υλικό μέσο στο οποίο ενσωματώνεται ψηφιακό περιεχόμενο, στις περιπτώσεις που έχει χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά ως φορέας για τη μεταφορά του ψηφιακού περιεχομένου στον καταναλωτή, όπως αναφέρεται στην οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX⁷³.**»

2. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«21. Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X, σχετικά με **ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...)**

3. Στο παράρτημα I της οδηγίας 2009/22/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«16. Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/201X, σχετικά με **ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...)**

---

⁷³ Οδηγία (ΕΕ) αριθ./XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου (ΕΕ ...)

Άρθρο 21

Μεταφορά στην εθνική νομοθεσία

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία έως [ημερομηνία: **(η πρώτη ημέρα του μήνα)** δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος] το αργότερο.
  - 1α. **Εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από [6 μήνες μετά την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1].**
2. Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την παραπομπή αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
3. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 22

Επανεξέταση

Η Επιτροπή επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας το αργότερο [ημερομηνία: *πέντε έτη από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας*] και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Η έκθεση εξετάζει, μεταξύ άλλων, το ενδεχόμενο εναρμόνισης των κανόνων που εφαρμόζονται στις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου ή ψηφιακών υπηρεσιών (...) πέραν της καλυπτόμενης από την παρούσα οδηγία (...), **συμπεριλαμβανομένης της πιθανής εφαρμογής της οδηγίας στο ενσωματωμένο ψηφιακό περιεχόμενο.**

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 24

Παραλήπτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,
